

Statenmededeling

Onderwerp

Verbetering OV Breda-Gorinchem-Utrecht.

Datum

10 mei 2022

Documentnummer

GS: C2297640/5070176

PS: 5094008

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De stand van zaken met betrekking tot de 'Hink-stap-sprong' om het OV te verbeteren op de corridor Breda-Gorinchem-Utrecht.

Aanleiding

In het Bestuurlijk Overleg over het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (BO MIRT) 2019 is afgesproken dat Rijk en Regio een verdiepend onderzoek uitvoeren naar wat nodig is voor de kwaliteitsstap voor het openbaar vervoer op de corridor Breda-Gorinchem-Utrecht (BGU), als de ombouw van de A27 klaar is. De 7 initiatief nemende partijen (de provincies Noord-Brabant, Zuid-Holland en Utrecht, de gemeente Breda, het netwerk U10 - Utrechtse gemeenten/Alblasserwaard-Vijfheerenlanden - Rijkswaterstaat en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat) hebben deze bestuurlijke opdracht onderzocht en uitgewerkt met als eindresultaat de bestuurlijke rapportage "Hink-stap-sprong naar Bus Rapid Transit¹ op Breda-Gorinchem-Utrecht" en de "Intentieovereenkomst Verbetering OV Breda Gorinchem Utrecht" die wij als provincie mede ondertekenen.

Deze intentieovereenkomst bevat afspraken om de komende 1,5 jaar de verschillende regionale deelopgaven uit te werken, zodat tijdens het BO MIRT van 2023 resultaatgerichte investeringsbeslissingen genomen kunnen worden voor de kwaliteitsimpuls rond 2030.

¹ BRT is een nieuwe vorm van hoogwaardig OV over de weg, aanvullend op het spoornetwerk en als alternatief voor de automobilist. Om een betrouwbare en snelle verbinding te realiseren is een optimale doorstroming van belang. Dit kan op eigen infrastructuur of door dynamisch prioriteit te krijgen in de verdeling van het asfalt bij dreigende congestie. Belangrijk aspect van BRT is de aansluiting op andere modaliteiten bij (mobiliteits)hubs. BRT verbindt locaties op stadsranden met elkaar en centra van steden. Daarmee biedt het de automobilist een alternatief om direct en comfortabel van en naar woon- en werklocaties te reizen. BRT zal adaptief en flexibel zijn en speelt in op de mobiliteitsvraag.

In opmaat naar besluitvorming op en om het BO MIRT 2023 zullen ook uw Staten meegenomen worden via de Programmering Mobiliteit.

Datum

10 mei 2022

Documentnummer

GS : C2297640/5070176

PS : 5094008

Bevoegdheid

Het college van GS is vanuit haar uitvoerende rol bevoegd zowel de bestuurlijke rapportage "Hink-stap-sprong naar Bus Rapid Transit op Breda-Gorinchem-Utrecht" aan te gaan en de "Intentieovereenkomst Verbetering OV Breda Gorinchem Utrecht" aan te gaan. Uw Staten kunnen hiervan kennisnemen op grond van uw controlerende rol.

Kernboodschap

1. *De provincie zet door het mede ondertekenen van de intentieovereenkomst een belangrijke stap in de ambitie om het OV op de corridor BGU aanmerkelijk te verbeteren rond 2030, na de ombouw van de A27.*

Als concessieverlener van de huidige Brabantliners Breda-Utrecht, Breda-Gorinchem en Oosterhout-Utrecht maakt de provincie zich zorgen over de haltering en de doorstroming na de ombouw van de A27 conform het Tracébesluit. Het halteren na de ombouw wordt ongunstiger en de mogelijkheid om congestie te vermijden door met de bus over de vluchtrook te rijden, komt te vervallen.

Een aanmerkelijke kwaliteitsimpuls met goede mobiliteitshubs (overstappunten voor fietsers, busreizigers en automobilisten) aan de autosnelweg en een gewaarborgde doorstroming op de autosnelweg is van groot belang voor de kwaliteit van het OV en kan juist zorgen voor een verbetering ten opzichte van de huidige situatie.

Realisering van deze kwaliteitsimpuls rond 2030 is een eerste stap, met uitzicht op een innovatieve sprong naar een volwaardig Bus Rapid Transit systeem (BRT) richting 2040 met de kwaliteit van railvervoer op de A27-corridor.

2. *Verbeteringen van het OV op de corridor Breda-Gorinchem-Utrecht dragen bij aan de ontwikkeling van Bus Rapid Transit systemen in Nederland*

Een betere positie van het OV op autosnelwegen en een gewaarborgde doorstroming kan een belangrijk fundament zijn voor de Brainportlijn in de Eindhovense regio en Bus Rapid Transit systemen of andere collectieve vervoerssystemen die uitwaaiëren naar alle windrichtingen.

De ontwikkelingen rondom de A27 kunnen dienen als een spin-off voor de regio Eindhoven en andere regio's in Brabant.

Komende onderzoeken zullen ook uitwijzen of het Rijk (op de A27) de voorkeur geeft aan 'traditioneel' extra asfalt aanleggen of 'innovatief' flexibele doelgroepstroken (voor onder andere OV en andere vormen van collectief vervoer) realiseren om de doorstroming van het OV te waarborgen.

Consequenties

1. *De provincie is de komende 1,5 jaar trekker van de verdere uitwerking van de mobiliteitshubs en binnenstedelijke doorstroming op het zuidelijke deel van de corridor BGU.*

Samen met de regionale gemeenten en waar nodig met Rijkswaterstaat wordt gewerkt aan de verdere uitwerking van de mobiliteitshubs langs de A27 bij Sleeuwijk/De Tol, Nieuwendijk, Hank, Raamsdonksveer en Oosterhout maar ook de stadsrandrhub Bijster/Amphia in Breda. Deze hubs zijn ook al benoemd in het Toekomstbeeld OV van zuidelijke regio, de provinciale hubstudie West-Brabant en/of de samenwerkingsagenda van de provincie met de gemeente Breda.

Daarnaast wordt gewerkt aan de verdere uitwerking van het doortrekken van de vrij liggende busbaan in Breda ten noorden van het spoor naar de A27 in het kader van de stedelijke doorstroming. Deze is ook benoemd in de samenwerkingsagenda van de provincie met de gemeente Breda.

2. *Een aanzienlijke financiële bijdrage van het Rijk is randvoorwaardelijk voor het realiseren van de kwaliteitsimpuls op de corridor BGU.*

De komende 1,5 jaar zal de Provincie Noord-Brabant bestaande middelen inzetten voor onderzoek om de regionale deelopgaven uit te werken.

Tijdens het BO MIRT van 2023 zullen pas besluiten genomen worden over de realisatie van de kwaliteitsimpuls van het OV op de BGU corridor rond 2030 en de gekozen oplossingsvarianten. Een financiële bijdrage van het Rijk is randvoorwaardelijk voor het realiseren van de ambitie en het uitwerkingsproces de komende jaren. Een eerste globale kostenraming geeft als indicatie voor de verschillende hubs op de gehele corridor tussen Breda en Utrecht een bedrag van € 70 miljoen aan en voor de doorstromingsmaatregelen, afhankelijk van de uitkomst van nadere studies, een bedrag van € 120 tot € 250 miljoen.

Naast investeringskosten kan dit ook gevolgen hebben voor de OV-exploatiemiddelen, bijvoorbeeld bij toenemende frequenties die samenhangen met het verbeteren van het OV op deze corridor. De afwegingen worden gemaakt in samenhang met de OV-concessie.

3. *Een kwaliteitsimpuls voor het OV rond 2030 maakt het belang voor het zo goed mogelijk in stand houden van het OV tijdens de ombouw van de A27 alleen maar groter.*

De Provincie Noord-Brabant spant zich samen met de Provincie Zuid-Holland en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat in om tijdens de komende ombouw van de A27 tussen Houten en knooppunt Hooipolder het OV zo goed mogelijk in stand te houden. De consequenties van de werkzaamheden worden pas duidelijk als de aannemer bekend is evenals de uitvoeringsplannen voor de werkzaamheden. Nu de ambities voor de periode na de ombouw vastgelegd zijn, is het belang om de OV reizigers vast te houden alleen maar groter geworden.

Datum

10 mei 2022

Documentnummer

GS : C2297640/5070176

PS : 5094008

Europese en internationale zaken

De komende periode zal onderzocht worden of er mogelijkheden zijn voor Europese subsidies.

Datum

10 mei 2022

Documentnummer

GS : C2297640/5070176

PS : 5094008

Communicatie

De communicatie over de ondertekening van de intentieverklaring en de ambitie voor de BGU gaat in gezamenlijkheid met de 7 partijen: de provincies Noord-Brabant, Zuid-Holland en Utrecht, de gemeente Breda, het netwerk U10 (Utrechtse gemeenten)/Alblasserwaard-Vijfheerenlanden, Rijkswaterstaat en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Het streven is om in mei 2022 te ondertekenen.

Vervolg

Na uitwerking van de verschillende regionale deelopgaven de komende 1,5 jaar, zullen op het BO MIRT van 2023 besluiten genomen kunnen worden voor de kwaliteitsimpuls rond 2030. In opmaat naar besluitvorming op en om het BO MIRT 2023 worden de Staten geïnformeerd via de statenmededeling Programmering Mobiliteit.

Bijlagen

1. Gedeelde kernboodschap voor alle BGU partners.
2. Bestuurlijke rapportage "Hink-stap-sprong naar Bus Rapid Transit op Breda-Gorinchem-Utrecht".

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: de heer G.P.C. Mennen, (06) 18 30 31 36,
gmennen@brabant.nl.

Opdrachtnemer: de heer B. Winkel, (06) 23 43 87 25, bwinkel@brabant.nl.